

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

05 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Victor Boico,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocații Octavian Babără, Valentin Artemii și Ludmila Ciuhrii în numele inculpatului Grigore Ciobanu, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iulie 2019, în cauza penală, în privința lui

*Ciobanu Grigore XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 23.07.2015 până la 23.11.2016;

Instanța de apel de la 16.12.2016 până la 04.10.2017;

Instanța de recurs de la 26.12.2017 până la 27.02.2018.

Instanța de apel de la 03.04.2018 până la 24.07.2019;

Instanța de recurs de la 02.10.2019 până la 05.02.2020.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 23 noiembrie 2016, Ciobanu Grigore a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Ciobanu Grigore a fost învinuit că, la 03.06.2015, în jurul orei 10:40, fiind posesor al permisului de conducere nr. XXXXX, cu categoriile „A” și „B”, eliberat de of. 83 din XXXXX, fiind treaz, conducând automobilul de model „Lada Priora 21703” cu n/î „XXXXX” pe strada Independenței, or. Soroca, traseul R-7, încălcând cerințele pct. 45.1) al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, care prevede că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; situația rutieră, pct. 40.1), care prevede

că înainte de virarea la stânga sau întoarcerii, conducătorul de vehicul trebuie să se apropie din timp de axa drumului, în cazul circulației dublu sens, sau de marginea stângă a carosabilului cu circulație în sens unic, pct. 32.1), care prevede că pentru prevenirea oricărui pericol și pentru a nu stânjeni traficul, conducătorii de vehicule trebuie să semnalizeze cu ajutorul semnalizatoarelor de direcție sau cu brațul, cu ajutorul semnalizatorului sonor, prin comutarea luminii în faruri, prin punerea în funcțiune a luminii de întâlnire pe timp de zi sau prin punerea în funcțiune a avertizorului de avarie pct. 32.2) lit. b), care prevede că conducătorul de vehicul trebuie să semnalizeze corespunzător cu semnalizatoarele de direcție, iar în cazul în care acestea lipsesc sau sunt defectate cu brațul, înainte de a efectua manevra, având intenția de a efectua manevra de întoarcere, virând la stânga nu a cuplat indicatorul de manevră, în urma căruia nu a cedat trecerea, fiind tamponat lateral de motocicletă de model „Viper zs 150” cu n/î „XXXXX”, condusă de Șoimu Stanislav, a.n. XXXXX, locuitor al raionului Soroca, satul Racovăț, posesor al permisului de conducere categoriile „A2” și „B2”, nr. XXXXX, eliberat de oficiul 83 la XXXXX, care se deplasa regulamentar pe strada dată. În rezultatul tamponării, conducătorului motocicletei Șoimu Stanislav, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 93 „D” din XXXXX, i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de: fractură închisă a oaselor bolții craniului cu hemoragii subdurale și subarahnoidale, excoriațiile și echimozele feței, fractura închisă a femurului drept, care puteau apărea în urma acțiunii unui (unor) corp (corpuri) dur (dure) contondent (contondente) și prin lovire de el, în timpul și circumstanțele indicate, se califică ca vătămări corporale grave periculoase pentru viață în timpul primirii lor.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, de condamnare a inculpatului Ciobanu Grigore în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu stabilirea acestuia a unei pedepse de 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani și cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea pe o perioadă de probațiune de 4 ani, corpurile delictelor automobilul și motocicletă să fie lăsate în posesia proprietarilor, iar acțiunea civilă să fie admisă în principiu, cu lăsarea examinării acesteia în procedură civilă.

În argumentarea apelului, procurorul a invocat că:

- instanța de judecată n-a stabilit just circumstanțele cauzei, incorect, neîntemeiat și vădit ilegal l-a achitat pe inculpatul Ciobanu Grigore de sub

învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit a) Cod penal. În cadrul urmăririi penale, cât și în instanța de judecată, au fost acumulate și examinate probe incontestabile ce confirmă vinovăția lui Ciobanu Grigore în infracțiunea incriminată;

- vinovăția inculpatului Ciobanu Grigore în comiterea infracțiunii este pe deplin dovedită prin declarațiile părții vătămate Șoimu Stanislav, martorilor Cazac Petru, Cazac Elena, Zabulica Andrei, Țurcan Valerii, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 03.06.2015, schița accidentului rutier din 03.06.2015, raportul de expertiză medico-legală nr. 93D din 23.06.2016;

- materialele anexate la cauza penală la demersul părții apărării, nu pot fi admise ca probe, deoarece acestea au fost dobândite în afara procesului penal, contrar prevederilor Codului de procedură penală, prin încălcarea dreptului la apărare a părții vătămate, fiind întocmite de o persoană care nu are dreptul de a efectua acțiuni procesuale;

- prima instanță la stabilirea circumstanțelor cauzei s-a bazat în exclusivitate numai pe raportul de expertiză nr. 324-486 din 11.04.2016;

- prima instanță a făcut trimitere la concluziile experților din raportul de expertiză, însă cele indicate de instanță nu corespund întocmai celor concluzionate în raportul de expertiză și anume, deoarece în raportul de expertiză nr. 324-486 este formulată concluzia dată cu excepția fragmentului de frază „adică coliziunea a avut loc pe linia de demarcare a sensurilor pe partea carosabilă și nu cum e indicat în schița executată în cadrul urmăririi penale”, prima instanță, asumându-și rolul de expert, eronat a ajuns la concluzia că locul coliziunii a avut loc nu în acel loc indicat în schița accidentului rutier executată în cadrul urmăririi penale, or, conform schemei nr. 1 al anexei nr. 2 al prezentului raport de expertiză, este indicată poziția reciprocă a vehiculelor în momentul inițial al coliziunii, fără a fi ilustrate elementele drumului, fiind indicat doar sub ce unghi se aflau axele longitudinale ale acestor vehicule, iar poziția în care se aflau vehiculele în momentul inițial de coliziune, relativ față de elementele drumului, este indicată în schema nr. 2 al anexei nr. 2;

- cu referire la raportul de expertiză judiciară nr. 324-486, finisat la 11.04.2016, întocmit de experții CNEJ, care au concluzionat în pct. 4, că din punct de vedere tehnic, cauza nemijlocită a accidentului rutier sunt acțiunile conducătorului motocicletei, care nu corespund cerințelor pct. 45.2) al RCR, și în pct. 8 din raport, „în momentul când automobilul de model „Lada” a început manevra de virare la stânga, conducătorul motocicletei a dispus de posibilitate tehnică să evite coliziunea cu automobilul prin frânare la timp”, acesta nu poate veni în detrimentul învinuirii inculpatului și în stabilirea nevinovăției cu achitarea ulterioară a acestuia, deoarece

în același raport de expertiză în pct. 5 a fost indicat: „stabilirea vitezei reale de deplasare a motocicletei de model „Viper” în baza materialelor prezentate spre expertiză nu este posibilă, motivând cu lipsa datelor necesare efectuării cercetărilor, care sunt prevăzute prin metodica de expertiză”, precum și în pct. 3 a fost indicat că: „de stabilit mecanismul rutier complet în baza materialelor prezentate spre examinare nu este posibil, motivând cu lipsa datelor necesare efectuării cercetărilor”, deci experții și-au făcut concluziile respective fără a stabili viteza reală de deplasare a motocicletei și concluziile indicate în pct. 4 și 8 au fost bazate pe explicația inițială a martorului Zabulica Andrei și părții vătămate care au declarat, precum că motocicleta s-ar fi deplasat cu viteza de aproximativ 40-50 km/h, viteză care nici în cadrul expertizei nu a fost confirmată, nici în cadrul urmăririi penale și a cercetării judecătorești, fiind audiat în calitate de martor expertul Țurcan Valerii a confirmat că concluziile indicate în pct. 4 și 8 s-au bazat pe explicația inițială a martorului Zabulica Andrei și părții vătămate, deci la baza concluziilor date nu au stat careva date fixe constatate, dar date declarative ale unor persoane, care nu au posibilitate fizică/vizuală de stabilire a vitezei reale de deplasare a oricărui obiect. Concluziile din pct. 4 și 8 din prezentul raport de expertiză nu intră în coroborare cu restul probelor administrate în mod legal în respectiva cauză penală și rezultatele eronate ale acestora au condus la niște concluzii finale eronate a primei instanțe;

- contrar constatărilor primei instanțe că în ședința de judecată fiind audiată în calitate de martor, Cazac Elena nu a mărturisit cu certitudine pe care bandă a drumului (dreapta de mijloc stânga până la linia de demarcare) se afla automobilul de model „Lada 21703” la momentul virării la stânga și că momentul indicat supra, de aflare a automobilului pe banda de deplasare la momentul coliziunii nu a fost elucidat nici de martorul Cazac Petru audiat în ședința de judecată, martorul Cazac Petru fiind audiat în calitate de martor, atât la faza urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești, a declarat că pe banda a doua a străzii înaintea sa, la o distanță de aproximativ de 20 metri se deplasa automobilul de model „Lada Priora” de culoare vișinie și în timpul când motociclistul a continuat deplasarea pe banda a treia și trecând lângă el, a văzut cum automobilul de model „Lada Priora”, a virat brusc la stânga, de pe banda a doua trecând pe banda a treia spre banda cu sens opus, fără ca să semnalizeze cu indicatorul de manevră și în momentul dat motociclistul s-a tamponat în automobilul respectiv. A mai menționat faptul că partea vătămată se deplasa cu motocicleta aproape de axa centrală și automobilul când a început întoarcerea, motocicleta se afla deja lângă automobil și motociclistul nu putea evita ciocnirea. Deci, martorul Cazac Petru a indicat pe care bandă se deplasa automobilul condus de inculpat, că partea vătămată se deplasa aproape de

axa centrală, deci pe banda a treia, iar martorul Cazac Elena a declarat că automobilul lor, condus de soțul Cazac Petru, se deplasa în urma automobilului de culoare vișinie, condus de inculpat. Deci, faptul că martorul Cazac Elena nu a mărturisit cu certitudine pe care bandă a drumului se afla automobilul de model „Lada 21703”, nu corespunde realității, mai mult, la întrebarea acuzatorului de stat câte benzi de deplasare erau într-o direcție de deplasare și pe care bandă de deplasare se deplasau, aceasta a răspuns că erau trei benzi și ei se deplasau pe mijloc;

- prima instanță incorect și neîntemeiat l-a achitat pe Ciobanu Grigore, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. Este incert modul în care prima instanță a ajuns la concluzia de achitare a lui Ciobanu Grigore învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat faptul infracțiunii, dat fiind faptul că neexistența faptului infracțiunii este un temei ce exclude situațiile în care evenimentul există dar nu este rezultatul unei fapte umane, dar este rezultatul unor factori naturali sau în rezultatul acțiunilor persoanei decedate, ca actele de sinucidere. Acest temei include și situațiile când din eroare se sesizează faptul săvârșirii unei infracțiuni, fiind constatat ulterior că presupusa persoana omorâtă este în viață, se află în condiții legale în alt loc sau obiectul presupus sustras este găsit și nu există în general fapta unei persoane, pe când, în cazul dat, în cadrul urmăririi penale cât și în instanța de judecată, au fost acumulate și examinate probe incontestabile ce confirmă vinovăția lui Ciobanu Grigore, în acțiunile acestuia fiind întrunite cumulativ elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

3.2. Partea vătămată Șoimu Stanislav, care a solicitat dispunerea expertizei repetate, casarea sentinței primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ciobanu Grigore să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu admiterea acțiunii civile, invocând că:

- soluționarea cauzei penale de învinuire a lui Ciobanu Grigore a avut loc de către un judecător care nu este competent să judece cauza, nefiind imparțial și obiectiv, acest fapt poate fi dedus cu ușurință din modul de examinare și acțiunile acestuia în cadrul procesului;

- sentința este ilegală și neîntemeiată, din motiv că nu a beneficiat de un proces echitabil, așa cum statuează prevederile art. 6 §1 CEDO;

- instanța nu a analizat probele raportate la criticile aduse de către acuzare cu privire la preluarea selectivă a concluziilor dubioase expuse în raportul de expertiză nr. 324-486, efectuat la solicitarea inculpatului Ciobanu Grigore, ignorând faptul că

raportul de expertiză nr. 324-486 este unul neclar, contradictoriu, neîntemeiat și trezește mai multe dubii;

- este neîntemeiată concluzia precum că acțiunile conducătorului motocicletei nu corespund cerințelor prevederilor pct. 45.2) al RCR, ignorând a se expune asupra acțiunilor conducătorului automobilului de model „Lada 21703”, conform prevederilor pct. 39.1), 39.3) al RCR;

- solicitarea sa de a fi efectuată repetat expertiza, a fost neîntemeiat respinsă de prima instanță;

- este dubioasă și prezența procurorului care în loc să reprezinte învinuirea în numele statului și să prezinte în ședința de judecată probele acuzării, așa cum prevede Legea procesuală, a pledat pentru respingerea cererii de numire a expertizei repetate solicitate;

- prima instanță nu a examinat și nu a motivat înlăturarea probelor propuse de către acuzare, ci doar a distorsionat realitatea și anume declarațiile martorului Cazac Elena, care a declarat la întrebarea acuzatorului de stat, că pe drum erau trei benzi și ei (adică ea și soțul) erau în mijloc;

- atât martorul Cazac Elena, cât și Cazac Petru, au declarat și indicat cu certitudine care era banda pe care se deplasa autovehiculului de model „Lada 21703”, însă instanța a ignorat existența declarațiilor părții vătămate;

- atât prima instanță, cât și procurorul au ignorat cererea sa de completare a învinuirii cu prevederile pct. 39. 1) și 3) din Regulamentul circulației rutiere nr. 57 din 13.05.2009;

- neîntemeiată și ilegală este respingerea acțiunii civile, or, instanța a ignorat că regulile în privința probelor, în materie civilă sunt mai puțin stricte decât în materie penală, iar condițiile răspunderii civile sunt diferite decât cele ale răspunderii penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 octombrie 2017, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță just a apreciat că învinuirea nu a prezentat probe directe, utile și veridice, care în ansamblu ar corobora între ele și care ar confirma integral vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, legal ajungând la concluzia de achitare a inculpatului Ciobanu Grigore.

Astfel, instanța de apel a notat că prima instanță just a concluzionat că în acțiunile inculpatului Ciobanu Grigore nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, dat fiind că s-a stabilit cu certitudine faptul că inculpatul Ciobanu Grigore, conducând automobilul de model „Lada 21703” a început manevra de virare la

stânga, iar conducătorul motocicletei de model „Viper zs 150J” Șoimu Stanislav a dispus de posibilitate tehnică să evite coliziunea prin frânare la timp și ca urmare a avut loc impactul.

Rezumând cele expuse, instanța de apel a conchis că la cercetarea cauzei, prima instanță a cercetat sub toate aspectele probele administrate de părți, le-a verificat minuțios, le-a dat o apreciere justă, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, întemeiat a dedus concluzia că în acțiunile lui Ciobanu Grigore nu s-a constatat existența faptei infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, invocând că, instanța de apel contrar celor stipulate de legea procesual-penală, nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, nu a pătruns în esența argumentelor invocate de procuror în cererea de apel, a respins un ansamblu de probe care dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, ca rezultat adoptând o soluție ilegală de menținere a sentinței.

Or, din materialele cauzei rezultă cu certitudine că inculpatul se face vinovat de cele imputate prin rechizitoriu, astfel procurorul susține dezacordul cu aprecierea probelor de către instanțele de fond.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de justiție din 27 februarie 2018, a fost admis recursul ordinar declarat de către procuror, casată total decizia cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea celor pronunțate, instanța de recurs a indicat că din conținutul părții descriptive a deciziei atacate, rezultă că instanța de apel contrar prevederilor art. 101, 414 Cod de procedură penală, a adoptat soluția în cauză și s-a expus superficial asupra acestor motive invocate în apel și nu a întreprins toate măsurile de a elucida toate circumstanțele cauzei, fără a evalua și a exclude în totalitate divergențele din probele administrate la faza de urmărirea penală și cercetate în prima instanță, verificate în ședința instanței de apel.

Prin urmare, s-a constatat că instanța de apel în motivarea soluției nu s-a expus clar nici în privința declarațiilor martorului ocular a accidentului Cazac Petru, care fiind audiat sub jurământ și prevenit de răspunderea penală pentru declarații mincinoase, în prima instanță (f.d. 192, vol. I) a declarat că „[...] Automobilul Lada Priora n-a semnalizat, el brusc s-a întors, [...] Automobilul Lada Priora brusc s-a întors de pe banda a 2-a pe banda a 3-a, [...]” iar în instanța de apel (f.d. 157

verso, vol. II), a declarat că „[...] înainte mergea mașina roșie Lada, aproximativ 15 m, înaintea sa, el ieșea din oraș pe banda a doua, la un moment dat pe partea stângă i-a ieșit la depășire motociclistul, mergând așa a văzut că automobilul roșu a luat-o repede la stânga să se întoarcă, când mașina a luat-o la stânga motociclistul fiind aproape s-a lovit în roata din față și l-a aruncat la distanță, [...] Automobilul brusc a virat la stânga fără a semnaliza în careva mod”.

În consecință, instanța de recurs a conchis că instanța de apel a adoptat o decizie de menținere a sentinței de achitare a inculpatului Ciobanu Grigore de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, printr-o motivare superficială, fără a clarifica a cui încălcări a Regulamentului circulației rutiere au dus la crearea situației de accident și a lăsat fără o argumentare convenită motivele invocate în apelul declarat de procuror.

Instanța de recurs ordinar a indicat că, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel declarată de procuror și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul declarat, nominalizate în prezenta decizie, să țină cont de toate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală și jurisprudența CtEDO.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iulie 2019, apelurile declarate de către procuror și de partea vătămată împotriva sentinței au fost admise, casată sentința integral și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Ciobanu Grigore se recunoaște vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal (în redacția legii în vigoare la comiterea infracțiunii) și în baza acestei legi i se stabilește pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei sub formă de închisoare stabilită lui Ciobanu Grigore se suspendă pe o perioadă de probațiune de 4 ani, cu condiția ca în această perioadă ultimul să nu comită alte infracțiuni, și prin respectarea condițiilor probațiunii să îndreptățească încrederea acordată.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Șoimu Stanislav se admite în parte, cu încasare în beneficiul acestuia din contul inculpatului Ciobanu Gheorghe a prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în sumă de 70 000 lei, iar în latura prejudiciului material se admite în principiu, Șoimu Stanislav urmând să se adreseze în ordine civilă.

7.1. În motivarea deciziei pronunțate, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a judecat superficial cauza privind învinuirea adusă lui Ciobanu Grigore în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, în lipsa unei cercetări obiective a probelor prezentate, cu aprecierea eronată a împrejurărilor de fapt, iar ca rezultat a constatat greșit aspectele de drept, ce au dus la achitarea nejustificată a acestuia.

Astfel, instanța de apel a conchis că, instanța de fond nu a clarificat obiectiv circumstanțele cauzei, nu a examinat toate probele în ansamblu conform art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, incorect a apreciat probele prezentate și neîntemeiat l-a achitat pe Ciobanu Grigore de sub învinuirea formulată, or, particularitățile împrejurărilor scoase în evidență denotă, că fapta infracțională a fost comisă de inculpat.

În consecință, instanță de fond neobiectiv a apreciat declarațiile martorilor drept fapte ce confirmă nevinovăția inculpatului, selectând doar circumstanțele ce prevalează poziția părții apărării asupra poziției acuzării, nefiind luate în considerație totalitatea probelor acumulate pe parcursul procesului, nefiind efectuată coroborarea declarațiilor cu probele scrise din materialele cauzei, ci a parcurs la interpretarea în parte a fiecărei probe.

Totodată, instanța de apel a apreciat concluzia instanței de fond ca una eronată și neclară potrivit căreia, s-a ajuns la concluzia de achitare a lui Ciobanu Grigore învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat faptul infracțiunii, or, inexistența faptului infracțiunii este un temei ce exclude situațiile în care evenimentul există dar nu este rezultatul unei fapte umane, dar este rezultatul unor factori naturali sau în rezultatul acțiunilor persoanei decedate, ca actele de sinucidere. Acest temei include și situațiile când din eroare se sesizează faptul săvârșirii unei infracțiuni, fiind constatat ulterior că persoana presupusă că a fost omorâtă este în viață, se află în condiții legale în alt loc sau obiectul presupus sustras este găsit și nu există în general fapta unei persoane, pe când, în cazul dat, în cadrul urmăririi penale cât și în instanța de judecată, au fost acumulate și examinate probe incontestabile ce confirmă vinovăția lui Ciobanu Grigore, în acțiunile acestuia fiind întrunite

cumulativ elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, că prima instanță la stabilirea circumstanțelor cauzei s-a bazat în exclusivitate pe raportul de expertiză nr.324-486, însă nici cele reținute de instanță nu corespund întocmai celor concluzionate în raportul de expertiză, or, în raportul de expertiză nr.324-486 este formulată concluzia dată, cu excepția sintagmei *„adică coliziunea a avut loc pe linia de demarcare a sensurilor pe partea carosabilă și nu cum e indicat în schița executată în cadrul urmăririi penale”*, prima instanță, eronat ajungând la concluzia că locul coliziunii a avut loc nu în locul indicat în schița accidentului rutier executată în cadrul urmăririi penale.

Astfel, potrivit schemei nr.1 al anexei nr.2 al prezentului raport de expertiză, este indicată poziția reciprocă a vehiculelor în momentul inițial al coliziunii, fără a fi ilustrate elementele drumului, fiind indicat doar sub ce unghi se aflau axele longitudinale ale acestor vehicule, iar poziția în care se aflau vehiculele în momentul inițial de coliziune, relativ față de elementele drumului, este indicată în schema nr.2 al anexei nr.2.

Cu referire la raportul de expertiză judiciară nr.324-486 din 11.04.2016, întocmit de experții CNEJ, care au concluzionat în pct.4 că din punct de vedere tehnic, cauza nemijlocită a accidentului rutier sunt acțiunile conducătorului motocicletei, care nu corespund cerințelor pct.45.2) al RCR, și în pct.8 din raport, *„în momentul când automobilul de model "Lada" a început manevra de virare la stânga, conducătorul motocicletei a dispus de posibilitate tehnică să evite coliziunea cu automobilul prin frânare la timp”*, menționează, că această constatare nu stabilește nevinovăția inculpatului, deoarece în același raport de expertiză în pct.5 a fost indicat *„stabilirea vitezei reale de deplasare a motocicletei de model "Viper" în baza materialelor prezentate spre expertiză nu este posibilă, motivând cu lipsa datelor necesare efectuării cercetărilor, care sunt prevăzute prin metodica de expertiză”*, precum și în pct.3 a fost indicat că *„de stabilit mecanismul rutier complet în baza materialelor prezentate spre examinare nu este posibil, motivând cu lipsa datelor necesare efectuării cercetărilor”*, deci experții și-au făcut concluziile respective fără a stabili viteza reală de deplasare a motocicletei, la baza concluziilor date nefiind plasate careva date fixe constatate. Concluziile din pct. 4 și 8 din prezentul raport de expertiză nu intră în coroborare cu restul probelor administrate în mod legal în respectiva cauză penală și rezultatele eronate ale acestora au condus la niște concluzii finale, lipsite de temei juridic a primei instanțe.

În același context, instanța de apel a menționat că, reieșind din schema nr.2, intitulată *„Poziția vehiculelor în momentul inițial de coliziune relativ elementelor drumului”* (f.d.130, vol.I) al aceluiași raport de expertiză, se vede clar că în momentul

coliziunii automobilul se afla cu roata dreaptă-spate pe banda a doua, iar cu toate celelalte părți ale automobilului pe banda a treia, fiind sub un unghi de virare spre stânga, motocicletă însă este integral pe banda a treia, fapt ce ne permite să concluzionăm că, automobilul a încercat să petreacă întoarcerea de pe banda a doua, contrar prevederilor pct.40.1), care prevede că „*înaintea virării la stîngă sau întoarcerii, conducătorul de vehicul trebuie să se apropie din timp de axa drumului, în cazul circulației dublu sens, sau de marginea stîngă a carosabilului cu circulație în sens unic*”, precum și contrar prevederilor pct.32.2) lit. b), care prevede că „*conducătorul de vehicul trebuie să semnalizeze corespunzător cu semnalizatoarele de direcție, iar în cazul în care acestea lipsesc sau sînt defectate cu brațul, înainte de a efectua manevra, avînd intenția de a efectua manevra (preselectare a benzii, virare, întoarcere*”, virînd la stînga nu a cuplat indicatorul de manevră, în urma căruia nu a cedat trecerea.

În susținerea poziției date, instanța de apel a făcut trimitere la schița accidentului rutier, potrivit căreia, coliziunea a avut loc pe banda a treia, direcției ieșire din oraș, direcția de deplasare a motociclistului fiind pe banda a treia drept înainte, iar a automobilului fiind sub unghi, de pe banda a doua spre banda a treia, pentru petrecerea manevrei de întoarcere. La automobil fiind deteriorată partea din față- stînga, fapt ce duce la concluzia că, atât schița accidentului rutier, la care participanții la trafic la acel moment n-au avut careva obiecții, cât și schema nr.2 al raportului de expertiză, intitulată „*Poziția vehiculelor în momentul inițial de coliziune relativ elementelor drumului*” (f.d.130, vol.I), relevă circumstanțele reale ale producerii accidentului rutier și anume faptul că, Ciobanu Grigore, fiind la volanul automobilului și avînd intenția de a efectua manevra de întoarcere, virînd la stînga nu a cuplat indicatorul de manevră, în urma căruia nu a cedat trecerea, fiind tamponat lateral de motocicletă de model „Viper zs 150”, condusă de Șoimu Stanislav. Acest fapt este susținut și prin declarațiile părții vătămate Șoimu Stanislav, care a relatat, că „*mergea regulamentar pe banda sa, nimeni nu era înaintea sa și a văzut cum mașina de culoare roșie brusc coteste la stînga fără a semnaliza la 2-3 m înaintea sa și i-a închis drumul*”, declarații care vin în coroborare cu cele supra analizate a dat și martorul ocular al accidentului Cazac Petru care fiind audiat sub jurământ și prevenit de răspunderea penală pentru declarații mincinoase, în prima instanță (f.d.192, vol.I) a declarat că „*[...] Automobilul Lada Priora n-a semnalizat, el brusc s-a întors, [...] Automobilul Lada Priora brusc s-a întors de pe banda a 2-a pe banda a 3-a*”.

Declarații care vin în coroborare cu celelalte probe a dat și martorul apărării, Seva Marin, căruia prezentându-i-se schema accidentului rutier (f.d.17, vol.I), a indicat că schema și planșa foto anexată, corespund celor văzute de el. Totuși a

indicat, că pe motociclist nu l-a văzut până la coliziune și nu cunoaște de unde a apărut.

Instanța de apel a catalogat ca irelevante cazului, declarațiile martorilor apărării Novičii Elena, Coța Vitalie, precum și ale lui Sava Marin referitor la faptul, că au văzut cum automobilul condus de Ciobanu Grigore era plasat la axa drumului, cu semnalizatorul de virare conectat, dar, momentul coliziunii n-au văzut, precum și declarațiile inculpatului Ciobanu Grigore, potrivit căroră, *„când a ajuns la linia întreruptă, unde se permite trecerea, s-a pregătit pentru manevră, practic automobilul nu se deplasa, concretizând că în momentul coliziunii automobilul staționa”* or, declarațiile acestora vin în contradicție cu celelalte probe, atât scrise, cât și verbale și anume, contravin schiței accidentului rutier perfectate în cadrul cercetării locului incidentului, schemei nr.2 a raportului de expertiză, intitulată *„Poziția vehiculelor în momentul inițial de coliziune relativ elementelor drumului”* (f.d.130, vol.I), deteriorărilor depistate la automobil pe partea laterală, față-stânga, precum și declarațiilor părții vătămate și a martorului ocular, instanța de apel a conchis că dacă automobilul ar fi staționat la axa drumului după cum indică inculpatul și martorii apărării, impactul având loc pe banda a treia la ieșire din oraș, coliziunea urma să aibă loc în spate și nicidecum lateral stânga-față după cum a și avut loc.

Suplimentar, la cele indicate supra, privitor la pct.4 și 8 din concluziile expertului că *„cauza nemijlocită a accidentului rutier sunt acțiunile conducătorului motocicletei, care nu corespund cerințelor pct.45.2) al RCR”*, și în pct.8 din raport, *„în momentul când automobilul de model „Lada” a început manevra de virare la stânga, conducătorul motocicletei a dispus de posibilitate tehnică să evite coliziunea cu automobilul prin frânare la timp”*, instanța de apel a constatat că norma 45.2) al RCR la care face referință expertul, potrivit căreia *„în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”*, este o normă generală, aplicabilă tuturor participanților la trafic, norma specială la caz, fiind pct.40.1) RCR, potrivit căreia, *„înaintea virării la stîngă sau întoarcerii, conducătorul de vehicul trebuie să se apropie din timp de axa drumului, în cazul circulației dublu sens, sau de marginea stîngă a carosabilului cu circulație în sens unic”*, iar în cazul concurenței dintre o normă generală și una specială, se aplică norma specială.

În confirmarea comiterii faptei ce i se impută lui Ciobanu Grigore vin și concluziile expertizei medico-legala nr.93 “D” din 23.06.2015 (f.d.45, vol.1), potrivit căreia lui Șoimu Stanislav i-au fost pricinuite leziuni corporale sub forma de: fractura închisă a oaselor bolții craniului cu hemoragii subdurale și subarahnoidale, excoriațiile și echimozele feței, fractura închisă a femurului drept, care puteau

apărea în urma acțiunii unui (unor) corp (corpuri) dur (dure) contondent (contondente) și prin lovire de el, în timpul și circumstanțelor indicate, se califică către vătămări corporale grave periculoase pentru viață în timpul primirii lor.

Astfel, cumulul probelor administrate în prezenta cauză, ce au servit obiect de cercetare judecătorească, inclusiv și în instanța de apel, denotă cu certitudine vinovăția inculpatului Ciobanu Grigore în comiterea infracțiunii incriminate.

Rezultând din cele expuse, instanța de apel a constatat că, Ciobanu Grigore la 03.06.2015, în jurul orei 10:40, fiind posesor al permisului de conducere nr. XXXXX, cu categoriile „A” și „B”, eliberat de of. 83 din XXXXX, fiind treaz, conducând automobilul de model „Lada Priora 21703” cu n/î „XXXXX” pe strada Independenței, or. Soroca, traseul R-7, încălcând cerințele pct. 45.1) al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, care prevede că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; situația rutieră, pct. 40.1), care prevede că înaintea virării la stânga sau întoarcerii, conducătorul de vehicul trebuie să se apropie din timp de axa drumului, în cazul circulației dublu sens, sau de marginea stângă a carosabilului cu circulație în sens unic, pct. 32.1), care prevede că pentru prevenirea oricărui pericol și pentru a nu stânjeni traficul, conducătorii de vehicule trebuie să semnalizeze cu ajutorul semnalizatoarelor de direcție sau cu brațul, cu ajutorul semnalizatorului sonor, prin comutarea luminii în faruri, prin punerea în funcțiune a luminii de întâlnire pe timp de zi sau prin punerea în funcțiune a avertizorului de avarie pct. 32.2) lit. b), care prevede că conducătorul de vehicul trebuie să semnalizeze corespunzător cu semnalizatoarele de direcție, iar în cazul în care acestea lipsesc sau sunt defectate cu brațul, înainte de a efectua manevra, având intenția de a efectua manevra de întoarcere, virând la stânga nu a cuplat indicatorul de manevră, în urma căruia nu a cedat trecerea, fiind tamponat lateral de motocicletă de model „Viper zs 150” cu n/î „XXXXX”, condusă de Șoimu Stanislav, a.n. XXXXX, locuitor al raionului Soroca, satul Racovăț, posesor al permisului de conducere categoriile „A2” și „B2”, nr. XXXXX, eliberat de oficiul 83 la XXXXX, care se deplasa regulamentar pe strada dată. În rezultatul tamponării, conducătorului motocicletei Șoimu Stanislav, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 93 „D” din 23.06.2015, i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de: fractură închisă a oaselor bolții craniului cu hemoragii subdurale și subarahnoidale, excoriațiile și echimozele feței, fractura închisă a femurului drept,

care puteau apărea în urma acțiunii unui (unor) corp (corpuri) dur (dure) contondent (contondente) și prin lovire de el, în timpul și circumstanțele indicate, se califică ca vătămări corporale grave periculoase pentru viață în timpul primirii lor.

Astfel, acțiunile acestuia cad sub incidența prevederilor art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu indicii de calificare: *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale și a sănătății.*

La stabilirea și individualizarea pedepsei pentru infracțiunea comisă de către Ciobanu Grigore, prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, instanța de apel prin prisma materialului caracterizant al inculpatului, prezent la materialele cauzei, precum și conducându-se de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

În argumentarea pedepsei aplicate instanța de apel a stabilit că, inculpatul a comis o infracțiune, care conform art. 16 Cod penal, se atribuie categoriei infracțiunilor grave, forma vinovăției inculpatului la săvârșirea infracțiunii incriminate, imprudență.

De asemenea, instanța de apel a luat în calcul personalitatea inculpatului care se caracterizează pozitiv la locul de trai, n-are antecedente penale, este pensionar. Este relevant și comportamentul inculpatului ulterior comiterii infracțiunii, or, cu toate că ultimul pledează nevinovat, totuși a reparat parțial prejudiciul cauzat prin infracțiune, achitându-i în acest sens pentru tratament părții vătămate suma de 30 000 lei.

Totodată, instanța de apel a indicat că, sancțiunea art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, până la modificările operate la 15.12.2018, prevedea pedeapsa exclusiv sub formă de închisoare, de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani.

În contextul circumstanțelor constatate, analizând criteriile în baza cărora urmează a fi stabilită și individualizată pedeapsa inculpatului Ciobanu Grigore, ținându-se cont de prevederile art.10 Cod penal, instanța de apel a conchis că, scopul pedepsei penale va putea fi atins prin aplicarea față de inculpat a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani și cu suspendarea executării pedepsei cu închisoarea pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

La caz, reținând prevederile menționate mai sus precum și criteriile complimentare analizate în prezenta decizie și anume, caracteristica pozitivă a inculpatului, faptul că ultimul este pensionar, anterior n-a fost judecat, a comis o faptă penală din imprudentă, a reparat parțial prejudiciul cauzat părții vătămate, instanța de apel a conchis ca rezonabil de a suspenda condiționat executarea pedepsei cu închisoarea, pe o perioadă de probațiune.

Cu referire la acțiunea civilă, instanța de apel a menționat că, partea vătămată a solicitat încasarea sumei de 21 639,25 lei cu titlu de prejudiciu material și 150 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, indicând că de alte bonuri la moment nu dispune și specificând totodată că inculpatul i-a achitat pentru tratament suma de 30 000 lei, astfel, instanța de apel a considerat oportun de a o admite parțial, cu încasarea în beneficiul acestuia din contul inculpatului Ciobanu Gheorghe a sumei de 70 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infrațiune, iar în latura prejudiciului material, ținând cont de faptul, că deja i s-a achitat suma de 30 000 lei, iar partea vătămată totuși își menține pretențiile materiale indicând că suma achitată nu-i acoperă cheltuielile de tratament, suplimentar neprezentând careva înscrișuri în acest sens, le va admite în principiu, Șoimu Stanislav urmând să se adreseze în ordine civilă.

8. Împotriva deciziei declară recurs ordinar avocatul Babără Octavian în numele inculpatului, care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei cu menținerea sentinței prin care inculpatul a fost achitat de sub învinuirea înaintată.

În motivarea celor solicitate, aportorul susține că, instanța de apel eronat a judecat cauza și cu privire la apelul părții vătămate, or, partea vătămată nu a declarat recurs ordinar.

De asemenea, avocatul indică dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel invocând faptul că instanța a apreciat probele unilateral în favoarea acuzării.

Totodată, avocatul Babără Octavian susține că, instanța de apel nu a supus aprecierii dacă inculpatul a avut posibilitatea de a evita acel impact, or, ultimul nu a avut posibilitatea fizică și tehnică de a prevedea care vor fi acțiunile presupusei părți vătămate.

8.1. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel declară recurs ordinar avocatul Artemii Valentin în numele inculpatului prin care solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care ultimul să fie achitat de sub învinuirea înaintată.

În argumentarea cerințelor înaintate, avocatul indică că, urmărirea penală a fost efectuată într-un mod superficial, tendențios și cu încălcări ale Codului de procedură penală, iar instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și procesual.

Apărătorul susține că, declarațiile martorilor care au fost luate în calcul la stabilirea vinovăției inculpatului sunt contradictorii.

De asemenea, avocatul subliniază că instanța de apel eronat a luat în calcul schița accidentului care a fost întocmit incorect.

Mai mult, recurentul menționează că instanța de apel neîntemeiat a refuzat solicitarea apărării de a audia specialistul Onceanu Vasile, conferențiar universitar, Centrul Național de Educației Rutieră.

Totodată, avocatul indică că, instanța de apel nu a luat în calcul declarațiile martorilor Novițchi Elena și Coțașă Valeriu care confirmă nevinovăția inculpatului și faptul că motociclistul se deplasa cu viteză excesivă.

Recurentul susține că instanța de apel a apreciat probele unilateral în defavoarea inculpatului fără a clarifica toate problemele.

8.2. În temeiul art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar avocatul Ciuhrii Ludmila în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei decizii prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea înaintată din motiv că în acțiunile acestuia lipsesc elementele infracțiunii imputate.

În susținerea poziției sale, avocatul indică că decizia contestată este bazată doar presupuneri, iar declarațiile inculpatului confirmă acest fapt.

Astfel, probele care stau la baza condamnării inculpatului sunt contradictorii, iar partea vătămată pe parcursul întregului proces penal și-a schimbat de nenumărate ori declarațiile.

De asemenea, avocatul menționează că, declarațiile expertului expuse în raportul de expertiză tehnică vin în contradicție cu declarațiile martorilor Sava Marin, Novițchi Elena și Coțașă Vitalie, declarații consecvente și credibile.

Mai mult, recurentul susține dezacordul cu aplicarea normei prevăzute de Regulamentul Circulației Rutiere, or, în cazul normei generale și speciale se aplică norma specială.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate, or, în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursurile declarate de către avocații Babără Octavian și Ciuhrii Ludmila în numele inculpatului, Colegiul penal subliniază că, autorii recursurilor invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8 și 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și nu au fost întrunite elementele infracțiunii, precum și când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de către recurenți nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

În cererile de recurs, recurenții univoc susțin dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel, indicând că probele sunt contradictorii, iar condamnarea inculpatului este bazată doar pe presupuneri. Astfel, Colegiul penal menționează că acest argument este unul declarativ, deoarece din materialele cauzei și textul deciziei atacate rezultă că pentru pronunțarea deciziei, instanța de apel și-a motivat corect soluția bazându-se pe cumulul de probe administrat la cauza penală, examinate și cercetate în prima instanță, cercetate suplimentar și verificate în instanța de apel, apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură.

Mai mult decât atât, la acest capitol, instanța de recurs ordinar subliniază că, procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, care a fost deja statuată de către instanțele ierarhic inferioare, de competența cărora este stabilirea stării de fapt.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă.

Această concluzie se desprinde din prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care prin temeiurile enumerate în pct. 1)-16) oferă dreptul de casare numai dacă se constată o eroare de drept. Aprecierea probelor ca temei de recurs nu se specifică în norma vizată, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar constitui temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe și argumente nu s-au stabilit în instanța de recurs.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, instanța de apel s-a expus argumentat și corect asupra motivelor relevante din apeluri și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 al hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

De asemenea, Colegiul penal respinge ca fiind nefondat temeiul invocat de către apărare precum că, nu au fost întrunite elementele infracțiunii imputate inculpatului, or, alegațiile recurenților raportate la actele cauzei sunt neîntemeiate, iar instanța de apel la adoptarea soluției, a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată.

Respectiv, cu referire la situația de fapt relatată de către recurenți în cererile de recurs, care în opinia acestora denotă nevinovăția inculpatului în săvârșirea faptelor incriminate, Colegiul penal stabilește că, judecând apelul, instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă, care este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Totodată, Colegiul penal respinge ca fiind eronată poziția avocatului Babără Octavian precum că, instanța de apel eronat a judecat apelul declarat de către partea vătămată, or, ultimul nu a declarat recurs ordinar. Astfel, în acest sens, Colegiul penal reamintește că, cauza remisă spre rejudecare în instanța de apel, se va judeca

la etapa inițială a apelurilor nu a recursurilor ordinare declarate, iar în conformitate cu prevederile art. 436 Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii.

De asemenea, Colegiul penal constată că, alegațiile indicate de către recurenți au fost examinate în instanța de apel, aceasta dând un răspuns clar și întemeiat, or, poziția acestora precum că, probele administrate în respectiva cauză penală sunt contradictorii, poziția instanței bazându-se doar presupuneri, instanța de recurs o respinge ca fiind neîntemeiată. Or, această poziție instanța de recurs o apreciază drept una declarativă și dată în scopul eschivării inculpatului de la răspundere penală.

Așadar, Colegiul penal subliniază că toate criticile formulate de recurenți, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel respectând prevederile art. 414 alin. (3) și 417 alin. (1) pct. 7) și 8) Cod de procedură penală, cărora instanța le-a dat o motivare clară și argumentată expusă în pct. 4.1. al prezentei decizii, soluție, care este susținută și de instanța de recurs și a cărei reluare nu se mai impune (*cauza CtEDO, Rebait și alții c. Franței, din 25.02.1995, nr. 26564/1995*).

Cu referire la dezacordul avocatei Ciuhrii Ludmila cu privire la aplicarea normei speciale nu a celei generale, Colegiul penal reamintește că, *specialia generalibus derogant* este un principiu juridic care implică faptul că norma specială e cea care derogă de la norma generală și că norma specială este de strictă interpretare la cazul respectiv. Mai mult, o normă generală nu poate înlătura de la aplicare o norma specială, deoarece norma generală reprezintă situația de drept comun, iar norma specială constituie excepția, trebuie respectate două reguli: norma specială derogă de la norma generală - *specialia generalibus derogant*, norma generală nu derogă de la norma specială - *generalia specialibus non derogant*.

În acest caz, raportând cele indicate mai sus cu materialele cauzei, Colegiul penal nu găsește alegația avocatei drept una întemeiată, iar poziția instanței de apel fiind una clară și motivată.

În concluzie, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și corect motivată.

Prin urmare, Colegiul penal statuează că, temeiurile invocate de către recurenți prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursurilor ordinare declarate de către avocații

Babără Octavian și Ciuhrii Ludmila în numele inculpatului Ciobanu Grigore, ca fiind vădit neîntemeiate.

9.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Artemii Valentin în numele inculpatului, Colegiul penal reține că, potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul este în drept să declare recurs ordinar în numele său atât în latura penală, cât și în cea civilă.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Potrivit materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, a fost pronunțat la 24 iulie 2019, în prezența inculpatului și al avocaților acestuia, Ludmila Ciuhrii și Artemii Valentin, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată, aceștia fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate (f.d. 15, vol. III).

Din materialele dosarului rezultă că, decizia motivată a fost pronunțată la 14 august, inculpatul și avocatul nemotivat nu s-au prezentat în ședință (f.d. 38, vol. III), decizia a fost publicată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău în aceeași zi.

Avocatul Artemii Valentin declară recurs împotriva deciziei instanței de apel la 19 septembrie 2019, astfel, reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar s-a epuizat la 16 septembrie 2019, inclusiv. Astfel, termenul de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, nu a fost respectat de către recurent, el fiind declarat peste termenul de 30 zile.

Mai mult decât atât, recurentul nu aduce careva argumente întemeiate în justificarea motivelor întârzierii declarării recursului.

Totodată, Colegiul penal reține că, termenul de declararea al recursului ordinar este absolut și are un caracter imperativ, iar depășirea lui atrage la decăderea din dreptul de a exercita această cale de atac.

De asemenea, Colegiul penal ține să sublinieze în această situație jurisprudența Curții de la Strasbourg, cauza Vieru v. Republica Moldova, nr. 25763/10 din 18.06.2019, prin care a reiterat că, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului „*res judicata*”, care indică caracterul irevocabil al hotărârilor judecătorești.

Referitor la argumentele recurentului, expuse în pct. 8.1 din prezenta decizie, instanța de recurs nu se va expune asupra lor, odată ce recursul este declarat peste termenul stabilit de art. 422 Cod de procedură penală.

În astfel de circumstanțe, raportând speța dată la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar, este depășit, prin urmare, recursul ordinar este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

10. În conformitate cu art. 432 alin. (1), alin. (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocații Octavian Babără și Ludmila Ciuhrii în numele inculpatului Grigore Ciobanu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iulie 2019, în cauza penală în privința lui Ciobanu Grigore Fiodor, ca fiind vădit neîntemeiate.

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Valentin Artemii în numele inculpatului Ciobanu Grigore, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iulie 2019, în cauza penală în privința lui Ciobanu Grigore XXXXX, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *04 martie 2020*.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Victor Boico